Vuoden 2027 talousarvion hyväksyminen

Kunnanhallitus 2.11.2026
1328/02.02.00/2026

Valmistelija Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä päätetään toiminnan edellyttämistä määrärahoista, tuloarvioista ja rahoituksesta.

Vuoden 2027 talousarvio perustuu valtuuston hyväksymään kuntastrategiaan 2026–2029, pormestariohjelmaan sekä talouden tasapainotusohjelman toimeenpanoon. Talousarvion lähtökohtana on palvelujen turvaaminen, kunnan kasvun mahdollistaminen sekä talouden rakenteellisen tasapainon vahvistaminen.

Suomen talouden ennakoidaan kasvavan vuonna 2027 noin 1,6 prosenttia, mutta kuntatalouden toimintaympäristö säilyy haastavana. Kuntien kustannustaso kasvaa yleistä inflaatiota nopeammin, työttömyys on edelleen korkealla tasolla ja julkinen talous on merkittävästi alijäämäinen. Tuusulan toimintaympäristöä tukevat positiivinen väestönkehitys, sijainti pääkaupunkiseudun kasvuvyöhykkeellä sekä yritysalueiden kehittäminen erityisesti Focus-alueella ja Rykmentinportissa.

Vuoden 2027 talousarviossa verotulojen arvioidaan olevan 120,6 milj. euroa ja valtionosuuksien 32,6 milj. euroa. Toimintakulut ovat 204,6 milj. euroa ja toimintakate -122,5 milj. euroa. Vuosikate on 25,6 milj. euroa, mikä kattaa 97,7 prosenttia poistoista. Tilikauden tulos on noin 0,6 milj. euroa alijäämäinen, mutta poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu noin 0,02 milj. euroa. Talousarvio on siten käytännössä tasapainossa. Yllä mainitut luvut sisältävät kuntatoimialan ja vesihuoltoliikelaitoksen luvut yhteensä.

Toimintatulot ja toimintamenot

1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	Muutos	%-muutos
Toimintatuotot	71 614	72 486	+872	1,2
Valmistus omaan käyttöön	100	100	0	
Toimintakulut	-194 573	-198 671	-4 098	-2,1
Toimintakate	-122 859	-126 085	-3 226	-2,6

Luvut sisältävät sisäiset erät ja pelkän kuntatoimialan tiedot. Vesihuoltoliikelaitoksen luvut on esitetty erikseen talousarviokirjassa.

Verorahoitus

1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	Muutos	%-muutos
Verotulot	116 375	120 616	+4 241	3,6
Valtionosuudet	31 292	32 626	+1 334	4,3
Yhteensä	147 667	153 242	+5 575	3,8

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu ilman kunnallisveroprosentin korottamista. Tuloveroprosentiksi esitetään 7,30 prosenttia. Ratkaisu perustuu verorahoituksen kasvuun sekä talouden tasapainotusohjelman 2027-2031 toimeenpanoon. Talouden tasapainottaminen perustuu rakenteellisiin uudistuksiin, tuottavuuden parantamiseen, palveluverkon kehittämiseen, investointien priorisointiin, hankintojen kehittämiseen sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen. Talouden tasapainotusohjelma esitetään erikseen hyväksyttäväksi omana päätösasianaan 26.10.2026 kokouksessa.

Talousarvioesitykseen sisältyvät virat

Vuoden 2027 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelma sisältää esitykset uusien virkojen perustamisesta. Hallintosäännön mukaan valtuusto päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä määräaikaisten virkojen täyttämisestä toistaiseksi voimassa olevana.

Pormestari, kansliapäällikkö ja kunnan johtoryhmä ovat käsitelleet henkilöstösuunnitelmaa kokouksissaan. Pormestari tekee esityksensä kunnanhallitukselle henkilöstösuunnitelmaksi vuonna 2027.
Virkojen perustamisesta vuodelle 2027 valtuusto päättää kokouksessaan 09.11.2026 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Alla on lueteltu perustettavat uudet toistaiseksi voimassa olevat virat toimialueittain, palvelualueittain ja lyhyine perusteluineen:

<u>Sivistys</u>

Oppiminen
Luokanopettaja 2kpl, virka, 1.8.2027
Perustelut:
Tusby Träsk Skolan kaksi uutta luokanopettajan virkaa (Järvenpään kanssa tehtävä yhteistyö)

Oppiminen
Päätoiminen erityisopettaja, virka, 1.8.2027
Perustelut:
Tusby Träsk Skolan uusi päätoiminen erityisopettaja (Järvenpään kanssa tehtävä yhteistyö)

Talousarvioesityksessä mukana olevat tehtävät

Talousarviomäärärahoissa on mukana seuraavat työsopimussuhteiset tehtävät:

- vakituiset 01.01.2027 alkaen: Kirjastojärjestelmän pääkäyttäjä, yrityskoordinaattori, IT-kehityspäällikkö, tiedolla johtamisen asiantuntija
- määräaikaiset 01.01.2027 alkaen: yhdistelmätyöntekijä, ympäristönhoitaja
- määräaikaiset työsopimussuhteiset tehtävät 01.08.2027 alkaen: ympäristönhoitaja, yhdistelmätyöntekijä
- vakinaistamisesta/ määräaikaisten työsopimussuhteisten tehtävien jatkamisesta 01.01.2027 alkaen: koulunkäynninohjaaja 5kpl, palvelumestari, viheraluevalvoja
- vakinaistamisesta/ määräaikaisten työsopimussuhteisten tehtävien jatkamisesta 18.12.2026 alkaen: HR-toimistosihteeri 2kpl

- vakinaistamisesta/ määräaikaisten työsopimussuhteisten tehtävien jatkamisesta 19.10.2026 alkaen: nuorten aikuisten palvelujen päällikkö.

Investoinnit

Kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen investoinnit ovat vuonna 2027 yhteensä 63,5 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit kohdistuvat Lahelan koulu-, päiväkoti- ja nuorisotilahankkeeseen, kunnallistekniikkaan sekä vesihuoltoverkoston rakentamiseen ja saneeraukseen. Investointien tulorahoitus jää noin 40 prosenttiin, minkä vuoksi investointeja rahoitetaan merkittävältä osin lainarahalla.

Investoinnit vuonna 2027

Investointiryhmä	Milj. euroa
Talonrakennus	28,7
Kunnallistekniikka	14,5
Vesihuolto	9,0
Muut investoinnit	11,3
Yhteensä	63,5

Kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen yhteenlasketun lainakannan arvioidaan olevan vuoden 2027 lopussa 349,2 milj. euroa eli noin 8 182 euroa asukasta kohti. Investointiohjelman vuoksi velkaantuminen jatkuu suunnitelmakauden alkuvuosina. Tavoitteena on vahvistaa vuosikatetta, hillitä käyttötalouden menokasvua ja alentaa investointitasoa asteittain siten, että velkaantumisen kasvu voidaan taittaa suunnitelmakauden loppupuolella.

Tuusula-konsernin taloudessa korostuvat investointikyvyn, velkaantumisen ja rahoitusriskien hallinta. Vaikka konsernin suhteellinen velkaantuneisuus on korkea, konserni ei täytä kuntalain mukaisen arviointimenettelyn edellytyksiä.

Yhteenveto

Kokonaisuutena vuoden 2027 talousarvio toteuttaa kuntastrategiaa, pormestariohjelmaa ja talouden tasapainotusohjelmaa. Talousarvio on niukka mutta vastuullinen kokonaisuus, joka mahdollistaa kunnan kasvun, palveluverkon kehittämisen ja palvelujen turvaamisen ilman veronkorotuksia samalla, kun talouden rakenteellista tasapainoa vahvistetaan suunnitelmakaudella.

Kuntalain 14 §:n toisen momentin kolmannen kohdan mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Kuntalain 39 §:n toisen kohdan mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Hallintosäännön 44 §:n 2. momentin mukaan kunnanhallitus laatii talousarvioehdotuksen, jossa on huomioitu lautakuntien ja johtokunnan talousarvioehdotukset.

Hallintosäännön toimivaltataulukko 2: henkilöstöasiat mukaan kunnanhallitus päättää viran perustamisesta lakisääteiseen varhaiskasvatukseen ja opetuksen järjestämiseen liittyvien virkojen osalta.

Esittelijä pormestari Mellin Janne

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Tuusulan kunnan vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2031 taloussuunnitelman;
2. perustaa seuraavat virat 1.8.2027 alkaen: luokanopettaja 2 kpl, päätoiminen erityisopettaja;
3. esittää valtuustolle, että vuoden 2027 sitovat toiminnalliset tavoitteet, määrärahat, tuloarviot, investointimäärärahat sekä rahoitusosan sitovat erät hyväksytään talousarviokirjan mukaisina;
4. esittää valtuustolle, että talousarvion toimeenpanossa noudatetaan talousarviokirjassa määriteltyjä sitovuuksia;
5. oikeuttaa toimialueet laatimaan käyttösuunnitelmansa valtuuston hyväksymän talousarvion perusteella; sekä
6. valtuuttaa taloushallinnon tekemään kokouksessa päätetyt muutokset sekä teknisluonteiset korjaukset talousarvioesitykseen ennen valtuuston käsittelyä

Käsittely

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että asia jätetään pöydälle. Lisäksi esittelijä ehdotti, että kunnanhallitus päättää ottaa asian ”Vuoden 2027 talousarvion hyväksyminen” 9.11.2026 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle.
Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätös Kunnanhallitus päätti jättää asian pöydälle. Lisäksi kunnanhallitus päätti ottaa asian "Vuoden 2027 talousarvion hyväksyminen" 9.11.2026 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle. Kunnanhallitus täydentää esityslistaa ja antaa asiassa lopullisen ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta.

Kunnanhallitus 2.11.2026
1328/02.02.00/2026

Valmistelija Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä pormestari Mellin Janne

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Tuusulan kunnan vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2031 taloussuunnitelman;
2. perustaa seuraavat virat 1.8.2027 alkaen: luokanopettaja 2 kpl, päätoiminen erityisopettaja;
3. esittää valtuustolle, että vuoden 2027 sitovat toiminnalliset tavoitteet, määrärahat, tuloarviot, investointimäärärahat sekä rahoitusosan sitovat erät hyväksytään talousarviokirjan mukaisina;
4. esittää valtuustolle, että talousarvion toimeenpanossa noudatetaan talousarviokirjassa määriteltyjä sitovuuksia;
5. oikeuttaa toimialueet laatimaan käyttösuunnitelmansa valtuuston hyväksymän talousarvion perusteella; sekä

6. valtuuttaa taloushallinnon tekemään kokouksessa päätetyt muutokset sekä teknisluonteiset korjaukset talousarvioesitykseen ennen valtuuston käsittelyä

Päätös